

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobce: **F. K.**, zastoupen JUDr. Josefem Červinkou, advokátem se sídlem Nový Hrozenkov 843, Nový Hrozenkov, proti žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**, se sídlem tř. Tomáše Bati 21, Zlín, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 4. 2013, č. j. KUZL-78353/2012, sp. zn. KUSP-78353/2012/DOP/Ti, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 24. 3. 2015, č. j. 58 A 37/2013 - 27,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.
Vymezení věci

[1] Rozhodnutím Městského úřadu Vsetín č. j. MUVS5887/2012/OSA/Vr/16 ze dne 6. 11. 2012 byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupků podle § 125c odst. 1 písm. d), § 125c odst. 1 písm. a) bod 1 a § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o provozu na pozemních komunikacích“) a přestupku dle § 16 odst. 1 písm. c) zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla, čehož se měl dopustit tím,

že dne 18. 5. 2012 v 21:10 hodin řídil v obci Nový Hrozenkov, údolí Vranča, na silnici III/4879 motorové vozidlo (traktor zelené barvy), přičemž na vozidle nebyla umístěna SPZ. Při kontrole policistům nepředložil řidičský průkaz, osvědčení o registraci vozidla a zelenou kartu nebo doklad prokazující pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem motorového vozidla a přes výzvu se odmítl podrobit vyšetření, zda při řízení vozidla nebyl ovlivněn alkoholem nebo jinou návykovou látkou. Za uvedené přestupky mu byl uložen zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 14 měsíců, pokuta ve výši 28.000 Kč a paušální náhrada nákladů řízení ve výši 1.000 Kč. Žalovaný rozhodnutím ze dne 23. 4. 2013, č. j. KUZZL-78353/2012, sp. zn. KUSP-78353/2012/DOP/Ti (dále jen „napadené rozhodnutí“) upřesnil formulaci výroku prvostupňového rozhodnutí a ve zbytku toto rozhodnutí potvrdil.

[2] Proti napadenému rozhodnutí brojil žalobce žalobou u Krajského soudu v Brně, ten ji usnesením ze dne 19. 6. 2013, č. j. 22 A 47/2013 – 13, postoupil místně příslušnému Krajskému soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“), který žalobu rozsudkem ze dne 24. 3. 2015, č. j. 58 A 37/2013 – 27, (dále jen „napadený rozsudek“) jako nedůvodnou zamítl. Krajský soud odmítl námitku, že policisté proti žalobci prováděli zákrok na soukromém pozemku, konkrétně na vjezdu k rodinnému domu č. p. 724 v Novém Hrozenkově, a nikoliv na pozemní komunikaci. Z úředních záznamů a svědeckých výpovědí policistů D. K. a B. M. vyplývá, že policisté viděli jet traktor řízený žalobcem asi 300 metrů po pozemní komunikaci č. III/4879, a teprve poté vjel do vjezdu u domu č. p. 724. Kontrola se vztahovala k jízdě žalobce po pozemní komunikaci a je bezpředmětné, že byla posléze uskutečněna na soukromém pozemku (v daném případě vjezdu k domu). Žalobce tvrdil, že nebylo prokázáno, že předmětné motorové vozidlo řídil právě on. S tímto tvrzením se krajský soud neztotožnil, žalobce policistům sice nepředložil doklad totožnosti, avšak zcela jasně se jim identifikoval a ve spise jsou založeny i jeho fotografie. Krajský soud se věnoval i námitce, že žalovaný výrazně porušil procesní pravidla, když místo toho, aby rozhodnutí orgánu I. stupně zrušil, toto rozhodnutí v rozporu s ust. § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“) změnil, a tím žalobci zcela znemožnil odvolat se proti doplněnému ději a doplněnému výroku rozhodnutí. Soud přitom podotkl, že žalobce neuvedl žádný konkrétní fakt či důvod, kterým by žalovaný zásadu dvojinstančnosti narušil. Upřesnění místa skutku nemůže být tzv. překvapivým rozhodnutím, kterým by žalobci hrozila újma z důvodu ztráty možnosti odvolat se.

II. Kasační stížnost

[3] Žalobce / stěžovatel / napadl rozsudek krajského soudu včas podanou kasační stížností. V ní upozorňuje na šikanózní postup policistů, kteří jej kontrolovali na soukromém pozemku mimo pozemní komunikaci. Napadené rozhodnutí je založeno výhradně na výpovědi zasahujících policistů. Vytýkat stěžovateli nedostatek technického průkazu a zákonného pojištění motorového vozidla je zlovůle, když důvodem kontroly bylo údajné požití alkoholu. Ve správním řízení nebyla vyslechnuta osoba, která policii

pokračování

oznámila, že se po silnici III/4879 pohybuje traktor řízený opilým řidičem. Krajský soud ani správní orgány se vůbec nevěnovaly tomu, zda stěžovatel vozidlo skutečně řídil.

[4] Stěžovatel má dále za to, že krajský soud nesprávně aplikoval ust. § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu. Žalovaný v zájmu zachování postihu změnil výroky rozhodnutí, aniž dal stěžovateli možnost se ke změně vyjádřit a znemožnil mu tím použít opravný prostředek proti změněnému výroku. Podle sjednocené soudní praxe, pokud se v odvolacím řízení mění výrok rozhodnutí, je třeba připustit obranu formou opravného prostředku, což se v daném případě nestalo.

III.

Posouzení kasační stížnosti

[5] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) přípustná. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[6] Po přezkoumání kasační stížnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost **není** důvodná.

[7] Ze skutkových zjištění učiněných na základě svědecké výpovědi zasahujících policistů a údajů ve spise vyplývá, že ve večerních hodinách dne 18. 5. 2012 neznámá osoba na linku 158 anonymně ohlásila, že se po silnici III/4879 v údolí Vranča pohybuje traktor řízený opilým řidičem. Po příjezdu na místo policisté spatřili uvedené vozidlo, následovali je v jízdě a řidiče vyzvali světelným signálem k zastavení. Řidič na výzvu zpočátku nereagoval a po cca 300 metrech sjel z pozemní komunikace, zastavil u vjezdu k domu č. p. 724 a z vozidla vystoupil způsobem, který policistka M. označila jako vypadnutí. Řidič byl identifikován jako stěžovatel, byl z něj cítit alkohol, nepředložil řidičský průkaz ani doklad prokazující pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem motorového vozidla a přes výzvu se odmítl podrobit vyšetření, zda při řízení vozidla nebyl ovlivněn alkoholem nebo jinou návykovou látkou.

[8] Stěžovatel namítá, že uvedená skutková tvrzení jsou založena výhradně na výpovědi policistů, kteří vůči němu postupovali šikanózně. Nejvyšší správní k tomu uvádí, že svědeckou výpověď policistů je nutné chápat jako jeden z důkazních prostředků (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 5. 2012, č. j. 8 As 100/2011 – 70), vždy je však nutné policisty vyslechnout jako svědky a nelze se spokojit s důkazem pouze oznámením o přestupku nebo úředním záznamem vyhotoveným policisty (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 96/2008 – 115). Policistu lze obecně považovat za nestranného a věrohodného svědka, neprokáže-li se v konkrétním případě něco jiného. Je tomu tak proto, že policista zásadně nemá na věci a jejím výsledku

jakýkoli zájem, vykonává jen svoji služební povinnost, při níž je vázán závazkem, aby případný zásah do práv a svobod osob, jimž by v souvislosti s jeho činností mohla vzniknout újma, nepřekročil míru nezbytnou k dosažení účelu sledovaného služebním zákrokem nebo úkonem (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2007, č. j. 4 As 19/2007 – 114).

[9] Případy, v nichž je možné pochybovat o věrohodnosti či nestrannosti policisty v pozici svědka, shrnuje např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 As 22/2013 – 27 ze dne 22. 5. 2013. O takové situace půjde zejména tehdy, pokud jsou ve výpovědích policistů rozpory, je-li hodnoceno jednání obtížně pozorovatelné pouhým okem, existují-li důkazy svědčící o zaujatosti policistů vůči osobě obviněného, pokud je policista hodnocen či odměňován podle toho, s jakou úspěšností se mu daří dosahovat postihu jednotlivců za přestupky, nebo v případě šikanózního postupu policistů, který spočívá v provádění přehnaně horlivé a rozsáhlé kontroly, aniž by k tomu byl rozumný důvod (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2011, č. j. 7 As 83/2010 – 63). O žádnou z uvedených situací však v posuzovaném případě nejde, nic nenasvědčuje tomu, že by postup policistů vůči stěžovateli byl nekorektní a jejich výpovědi jsou vnitřně i vůči sobě navzájem konzistentní. Policisté byli ve správním řízení vyslechnuti jako svědci, výsledku byl přítomen i právní zástupce stěžovatele. Předmětné motorové vozidlo (traktor) sledovali policisté během jízdy po pozemní komunikaci III/4879 až do doby, kdy z něj stěžovatel před vlastním domem vystoupil.

[10] Správní orgány v řízení dospěly k závěru, že skutkový stav byl dostatečně zjištěn a postupovaly v souladu se zásadou volného hodnocení důkazů ve smyslu § 50 odst. 4 správního řádu. Žalovaný přitom vzal v úvahu též závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 9. 2011, č. j. 2 As 52/2011 – 47, který se týkal situace, kdy proti sobě stojí protichůdná tvrzení policistů a obviněného z přestupku a kde soud uvedl, že *uplatnit verzi příběhu, podle níž se obviněný předmětného jednání nedopustil, se jeví být naprosto přirozenou reakcí dotčené osoby již v okamžiku silniční kontroly*. Stěžovatel na místě kontroly nezpochybnil, že dané vozidlo řídil a ani jinak se k provedené kontrole nevyjádřil. Na tom nic nemění ani skutečnost, že se později bránil tím, že traktorem pouze popojížděl po soukromém pozemku, který není pozemní komunikací. Nejvyšší správní soud neshledává v hodnocení důkazů ze strany správních orgánů žádná pochybení.

[11] Zasahující policisté kontrolovali stěžovatele na soukromém vjezdu k domu č. p. 724 mimo pozemní komunikaci, avšak bezprostředně poté, kdy řídil motorové vozidlo po silnici III/4879. Vjezd k domu byl přitom veřejně přístupný a policisté nevstupovali do obydlí stěžovatele. Za této situace nelze přijmout absurdní závěr, podle kterého by se bylo možné vyhnout kontrole a postihu za spáchání přestupku na pozemní komunikaci pouze tím, že dotčený řidič následně tuto komunikaci opustí a v průběhu kontroly se na ní již nenachází.

[12] Nejvyšší správní soud neshledal, že by změnou výroku, kterou provedl žalovaný, došlo k namítanému nezákonnému odnětí práva na odvolání. Dle § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“) může odvolací orgán *napadené rozhodnutí nebo jeho část změnit; změnu nelze provést, pokud by tím některému z účastníků,*

pokračování

jemuž je ukládána povinnost, hrozila újma z důvodu ztráty možnosti odvolat se. Toto omezení zabraňuje tzv. překvapivým rozhodnutím, kdy by např. odvolací správní orgán rozšířil sankční řízení na další skutkové podstaty správních deliktů, neboť proti „přidaným“ skutkovým podstatám správních deliktů by již účastník neměl možnost podat odvolání, což je v rozporu se zásadou dvojinstančnosti správního řízení (srov. Jemelka, L., Pondělíčková, K., Bohadlo, D., Správní řád, 4. vydání, C. H. Beck, 2013). Dále lze poukázat na skutečnost, že *správní řízení tvoří v zásadě jeden celek od zahájení až do právní moci konečného rozhodnutí. V zásadě tedy není vyloučeno, aby odvolací správní orgán napravit drobné vady řízení před správním orgánem 1. stupně, stejně jako drobné vady rozhodnutí v něm vydaného (zde upřesnění výroku o vině žalobce). Došlo-li k takovéto drobné změně za naprosto stejného důkazního a právního stavu věci, přičemž s touto změnou se odvolací správní orgán argumentačně řádně vypořádal v odůvodnění rozhodnutí, k porušení zásady dvojinstančnosti správního řízení nedošlo* (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2013, č. j. 4 As 10/2012 – 48).

[13] Žalovaný přitom změnil prvostupňové rozhodnutí tak, že upřesnil místo konání kontroly ze strany příslušníků policie v tom směru, že ke kontrole nedošlo na pozemní komunikaci III/4879, ale až u domu č. p. 724 bezprostředně poté, kdy stěžovatel řídil motorové vozidlo na uvedené komunikaci. Dále byla opravena zřejmá nesprávnost, jelikož původně byl stěžovatel trestán za to, že „neměl nepředložit“ požadované doklady, přičemž bylo zřejmé, že dané doklady předloženy nebyly, a ve výroku A) bylo opraveno přesné znění ust. § 5 odst. 1 písm. f) zákona o silničním provozu ve znění účinném ke dni napadeného rozhodnutí. Ve smyslu výše uvedeném nepředstavuje tato drobná změna výrokové části rozhodnutí, za stejného právního a důkazního stavu, pro stěžovatele nezákonné odnětí práva na odvolání, rozšíření sankčního řízení ani tzv. „překvapivé rozhodnutí“.

IV.

Závěr a náklady řízení

[14] Ze všech výše uvedených důvodů vyplývá, že napadený rozsudek není nezákonný z důvodů namítaných v kasační stížnosti. Proto Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl podle § 110 odst. 1 s. ř. s.

[15] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 větu první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví - li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto mu nevzniklo právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. prosince 2015

Mgr. Jana Brothánková
předsedkyně senátu